

Marion True

9. září 2012, Neil Brodie

Zdroj: http://traffickingculture.org/case_note/marion-true/

Marion True byla kurátorkou starožitností v Muzeu J. Paula Getty v Los Angeles od roku 1986 do 2005. Byla obviněna a souzena jak v Itálii tak v Řecku za zločiny týkající se pašování starožitností, ale nikdy nebyla odsouzena.

Marion True byla jmenována asistentkou kurátora v Muzeu J. Paula Getty v roce 1982, pod vedením Jiřího Frela, tehdejšího kurátora starožitností. Po Frelově odchodu v roce 1986 byla True povýšena na jeho místo kurátora (Felch and Frammolino 2011: 77-8).

Během doby jejího kurátorství byla True odpovědná za některé kontroverzní nákupy materiálu bez prokázání původu, včetně koupě „[Afrodity Getty](#)“ v roce 1988, nákupu řeckého zlatého pohřebního věnce datovaného do čtvrtého století př.n.l. v roce 1993 a nákupu Sbírký Barbary a Lawrence Fleischmanových v roce 1996. Zároveň také zavrhl některé potenciálně velmi zajímavé sbírky, včetně mozaiek Kanakaria v roce 1988, o kterých tvrdila, že jsou kradené (Felch and Frammolino 2011: 115-17), a Poklad Sevso, když objevila, že přiložené dokumenty o původu jsou pravděpodobně padělané (True 1997: 140). Byla připravena materiál vrátit do zemí jeho původu pokud by se přesvědčivě prokázal jeho nezákonný původ, včetně několika stovek keramických střepů získaných darem v letech 1979 až 1981, a o nichž bylo zjištěno, že byly ukradeny ze svatyně ve Francavilla Maritima v Itálii (Lyons 2010: 422-5; True 1997: 143).

True byla hnací silou na pozadí přijímání jasných správních nařízení v Getty co se týče získávání starožitností s nejasným původem. True si o této první verzi z roku 1987 myslela, že jde o jedinou platnou koncepci svého druhu v hlavním sbírkovém muzeu. Ta Muzeu Getty přikazovala, aby písemně informovalo příslušný orgán domnělého státu původu o případném nákupu a požadovala informace o krádeži nebo ilegálním vývozu. K nákupu by došlo pouze v případě, že by nebyla získána žádná taková informace. Dále, pokud by země jakkoliv dlouhou dobu po nákupu mohla prokázat krádež nebo ilegální export, Getty by daný předmět vrátilo i přes právní ochranu plynoucí z promlčení (True 1997: 138). Toto nařízení bylo posíleno v listopadu 1995 ujištěním, že předměty nejasného původu budou koupeny pouze v případě, pokud byly ohlášeny nebo jinak veřejně dokumentovány jako vyvezené ze země před listopadem 1995 (True 1997: 138). Tento požadavek veřejné dokumentace byl namířen na ochranu před padělanými dokumenty o původu, o kterých si True myslela, že

byly na trhu se starožitnostmi hojně (Kaufman 1996). Několik předmětů bylo navraceno v souladu s tímto nařízením (Lee 1999). Nicméně upřímnost pohnutek Muzea Getty byla zpochybněna nákupem Fleischmanovy Sbírkou v roce 1996, obsahující z velké části materiál nejasného původu, který byl zveřejněn pouze v roce 1994 v samotném Muzeu Getty.

True byla nabídnuta pozice kurátorky Řeckého a románského umění v Metropolitním Muzeu v New Yorku v roce 1991, když rok předtím Dietrich von Bothmer odešel do důchodu. Nabídku ale odmítla, když dostala příležitost dohlížet nad plánovanou renovací a redesignováním Gettyho vily v Malibu, což byl dům s Gettyho sbírkou starožitností (Eakin 2007). Projekt stál 27 milionů dolarů a vila byla znovu otevřena v lednu 2006 (Felch and Frammolino 2011: 273-7). True navrhla, aby revize nákupních směrnic z roku 1995 byla součástí širších změn souvisejících s budováním nové tváře Gettyho vily, a které předpokládaly posun primárního zaměření muzea od sbírání starožitností ke konzervování v zahraničí a hostování zapůjčených výstav (Somers Cocks 1995: 6).

V roce 1995 si True koupila dům na řeckém ostrově Paros díky čtyřleté půjčce 400.000 dolarů od Christose Michaelidese, partnera obchodníka se starožitnostmi Robina Symese, od kterého Getty koupilo několik důležitých kusů, včetně Afrodity (Felch and Frammolino 2011: 135-8; Watson and Todeschini 2007: 288-9). Pouze několik dní po nákupu Fleischmanovy sbírky v roce 1996 True splatila Michaelisovi penězi půjčenými od Fleischmanových, což byla půjčka se splatnou lhůtou 20 let (Felch and Frammolino 2011: 146). Když si těchto půjček v září 2005 všimla správní rada muzea Getty, byla True propuštěna. Důvodem byla její neschopnost tyto půjčky prokázat, což bylo v rozporu se směrnicemi Getty o střetu zájmů (Felch and Frammolino 2011: 266). 1. dubna 2005, pár měsíců před jejím propuštěním, byla True v Itálii obviněna z přijímání kradených starožitností a spiknutí s obchodníky Robertem Hechtem a Giacomem Medici s cílem získat kradené starožitnosti, a bylo jí nařízeno se dostavit k soudnímu řízení v Římě (Felch and Frammolino 2011: 259; Wilkinson and Muchnic 2005). Případ proti True začal nabývat obrysů, když italská vyšetřovatelé procházeli dokumenty a fotografie získané z Mediciho skladu v Ženevě a začali ji podezřívat ze zapojení. Rychle bylo zjištěno, že True pro Getty v roce 1990 koupila bronzový stojan z pátého století př. n. l. a svícen, které byly ukradeny z již dlouho zavedené Sbírkou Guglielmo v Itálii (Felch and Frammolino 2011: 153-4). Byly taktéž objeveny dopisy, které odhalovaly přátelské vztahy True, Mediciho a Hechta (Felch and Frammolino 2011: 212-13; Watson and Todeschini 2007: 85, 98). Nakonec tu byly fotografie zaznamenávající čtyřicet dva předmětů, které prošly rukama Mediciho než byly na závěr koupeny Getty (Felch and Frammolino 2011: 197; Watson and Todeschini 2007: 87). Vyšetřovatelé také začali věřit, že před rokem 1996 True nabádala Fleischmanovy nakupovat předměty pochybného původu s vědomím, že budou nakonec věnovány Getty – tedy používala Fleischmanovu Sbírkou jako pračku potenciálně nelegálního materiálu (Felch and Frammolino 2011: 257-9).

Na svou obranu tvrdila, že vycházet v dobrém s obchodníky se starožitnostmi byl profesionální požadavek její pozice jako kurátorky (True 2011), že předměty nenakupovala pro svůj vlastní prospěch, ale pro muzeum a že nepřijímá veškerou odpovědnost za nákupy realizované během jejího působení, protože všechny byly provedeny se souhlasu výkonného ředitele Getty (Harold Williams do konce roku 1997, Barry Munitz do roku 2006), ředitele (John Walsh do září 2000, Deborah Gribbon do roku 2004), podnikového právního zástupce, a správní rady (Eakin 2010). Toto tvrzení bylo potvrzeno vnitřní dokumentací Getty (Felch

and Frammolino 2011: 218). Jistě, mnoho z předmětů ze zajištěných fotografií z Mediciho skladu bylo koupeno už předtím než se True stala kurátorkou (Felch and Frammolino 2011: 198, 248). Jak True tak Barbara Fleischman okamžitě odmítly jakákoli obvinění z tajné domluvy (Felch and Frammolino 2011: 254-5). Soudní řízení začalo 16. listopadu 2005 a bylo od něj opuštěno 13. října 2010 bez rozhodnutí, jelikož vypršela promlčecí lhůta údajných trestných činů, které měla True spáchat (Eakin 2010; Felch and Frammolino 2011: 312). True si stěžovala, že nebyla ani odsouzena ani zproštěna viny (True 2011).

V listopadu 2006 řecký vyšetřovatel True obvinil ve spojitosti se zlatým pohřebním věncem ze čtvrtého století př.n.l. zakoupeným v roce 1993, o němž se myslelo, že byl z Řecka nelegálně vyvezen (Felch and Frammolino 2011: 290; Zirganos 2007: 320). V listopadu 2007 její soud skončil bez rozhodnutí po vypršení promlčecí lhůty (Felch 2007; Felch and Frammolino 2011: 306).

Odkazy

Eakin, Hugh (2007), 'Treasure hunt. The downfall of the Getty curator Marion True', *New Yorker*, 17 December. http://www.newyorker.com/reporting/2007/12/17/071217fa_fact_eakin, accessed 18 July 2012.

Eakin, Hugh (2010), 'Marion True on her trial and ordeal', *New Yorker*, 14 October. <http://www.newyorker.com/online/blogs/newsdesk/2010/10/marion-true.html>, accessed 18 July 2012.

Felch, Jason (2007), 'Charges are dropped in Getty case', *Los Angeles Times*, 28 November. <http://articles.latimes.com/2007/nov/28/entertainment/et-getty28>, accessed 18 July 2012.

Felch, Jason and Frammolino, Ralph (2011), *Chasing Aphrodite: The Hunt for Antiquities at the World's Richest Museum* (New York: Houghton Mifflin Harcourt).

Kaufman, Jason Edward (1996), 'Getty decides publishing equals provenance', *Art Newspaper*, (61), 17.

Lee, Donald (1999), 'Getty returns three stolen works', *Art Newspaper*, (90), 1,3.

Lyons, Claire (2010), 'Museums as sites of reconciliation', in James A.R. Nafziger and Ann M. Nicgorski (eds.), *Cultural Heritage Issues: The Legacy of Conquest, Colonization, and Commerce* (Leiden: Martinus Nijhoff), 421-432.

Somers Cocks, Anna (1995), 'The Getty retreats from the antiquities market', *Art Newspaper*, (54), 1, 16.

True, Marion (1997), 'Refining policy to promote partnership', *Antichità Senza Provenienza II* (Bolletino d'Arte; Rome: Ministero per i Beni e le Attività Culturali), 137-46.

True, Marion (2011), 'Neither condemned nor vindicated', *Art Newspaper*, (220). <http://www.theartnewspaper.com/articles/Neither-condemned-nor-vindicated/22163>, accessed 18 July 2012.

Watson, Peter and Todeschini, Cecilia (2007), *The Medici Conspiracy* (New York: PublicAffairs).

Wilkinson, Tracy and Muchnic, Suzanne (2005), 'Indictment targets Getty's acquisitions', *Los Angeles Times*, 20 May. <http://articles.latimes.com/2005/may/20/entertainment/et-getty20>, accessed 19 July 2012.

Zirganos, Nikolas (2007), 'Operation Eclipse', in Peter Watson and Cecilia Todeschini, *The Medici Conspiracy* (New York: PublicAffairs).